

Sygnatura akt VIII Gz 63/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

Sędziowie: SSO Krzysztof Górski

SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2015 roku

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa T. (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w K.

przeciwko A. F.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 13 stycznia 2015 roku, w sprawie o sygnaturze V GC 617/14

postanawia:

I. oddalić zażalenie;

II. zasądzić od powódki na rzecz pozwanej kwotę 60,00 (sześćdziesiąt)

złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Krzysztof Górski SSO Anna Budzyńska SSO Leon Miroszewski

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim umorzył postępowanie w sprawie i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 197 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Rejonowy stwierdził, że umorzenie postępowania jest następstwem cofnięcia pozwu przez powódkę i zrzeczenia się roszczenia. Uznał, że nie ma podstaw do stwierdzenia niedopuszczalności cofnięcia.

Orzekając o kosztach na rzecz pozwanej Sąd Rejonowy stwierdził, że w niniejszej sprawie nie można mówić o wyjątku od zasady, zgodnie z którą w razie cofnięcia pozwu to powoda uważa się za przegrywającego sprawę. Sąd pierwszej instancji zauważył, że nie doszło do zaspokojenia powódki w sposób żądany pozwem. Tym samym sąd ten uznał, że pozwanej należą się koszty na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Powódka wniosła zażalenie na to postanowienie zaskarżając jego punkt II i zarzucając naruszenie art. 98 § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, bez merytorycznej oceny zasadności roszczenia, że powódka przegrała sprawę, tymczasem – według skarżącej – powództwo w chwili jego wniesienia było zasadne, a dopiero w toku sprawy okazało się bezzasadne

wobec wyegzekwowania przez pozwaną świadczenia. Wniosła o uchylenie punktu II zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu oraz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Na wypadek nieuwzględnienia zażalenia powódka oświadczyła o uchyleniu się od skutków oświadczenia o cofnięciu pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia oraz zaskarżyła również punkt I postanowienia, wnosząc o uchylenie orzeczenie również w tej części.

W uzasadnieniu zażalenia powódka stwierdziła, że cofnięcie powództwa przeciwegzekucyjnego powinno być traktowane jako odstępstwo od zasady przegrania sprawy przez powoda na skutek cofnięcia, uzasadniające przyznanie powodowi kosztów. Powódka nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających uchylenie się jej od skutków cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia.

Pozwana wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Jej zdaniem powództwo było bezzasadne nie tylko na skutek wyegzekwowania świadczenia, którego umożliwieniu egzekucji służyło złożenie cofniętego następnie pozwu w niniejszej sprawie, ale też opierało się ono na podniesieniu potrącenia przedawnionych wierzytelności, a więc nie nadających się do potrącenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie kosztów procesu jest prawidłowe. Sąd Okręgowy podziela też argumentację uzasadnienia tego orzeczenia, zarówno co do dopuszczalności cofnięcia pozwu przez powódkę, jak i co do podstaw obciążenia powódki kosztami procesu.

Składając zażalenie skarżąca pominęła regulację zawartą w art. 203 § 3 k.p.c., z której wyraźnie wynika, że cofnięcie pozwu co do zasady przesądza o przegraniu sprawy przez powoda. Odmienny skutek występuje tylko wówczas, gdy zaspokojenie roszczenia przez pozwanego nastąpi już po wniesieniu pozwu, a zatem gdy wystąpienie z pozwem, w związku z tą właśnie okolicznością, zostanie uznane za niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony (por., oprócz orzeczenia wskazanego w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, również postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2011 roku, IV CZ 111/10).

W niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodzi. Powódka nie powołała się na spełnienie świadczenia przez pozwaną. Wolno przy tym sądzić, że powódka zorientowała się o braku przesłanek do podtrzymywania powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w sytuacji gdy doszło do jego wykonania. Trzeba pamiętać, że rozstrzygając sprawę co do istoty sąd bierze pod uwagę stan istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, toteż powód wnoszący powództwo przeciwegzekucyjne musi liczyć się z tym, że uwzględnienie powództwa nie może mieć miejsca gdy egzekucja nastąpi przed zamknięciem rozprawy. Dokonanie egzekucji, której uniemożliwieniu miał służyć pozew w niniejszej sprawie, było podstawą cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia, co pełnomocnik powódki wskazał oświadczając o tym podczas rozprawy w dniu 13 stycznia 2015 roku. Tej sytuacji nie można zrównać z dobrowolnym spełnieniem przez pozwanego roszczenia dochodzonego w procesie, mającym miejsce już po wniesieniu pozwu.

Tym samym bezpodstawne jest stanowisko powódki, że rozstrzygając o kosztach na skutek cofnięcia pozwu sąd ma obowiązek merytorycznego badania sprawy również wówczas, gdy to cofnięcie nie było następstwem czynności pozwanego prowadzących do zaspokojenia roszczenia. Tylko na marginesie należy zauważyć, że zarzut naruszenia art. 98 § 1 k.p.c. jest bezzasadny również z tego względu, że przepis ten nie stanowi podstawy rozstrzygnięcia o zakresie wygrania czy przegrania sprawy co do istoty.

Odnosząc się do przedstawionego w zażaleniu warunkowego oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia o cofnięciu pozwu i zrzeczeniu się roszczenia należy zauważyć, że oświadczenie to nie zawiera powołania się na jakąkolwiek wadę oświadczenia woli. Trzeba powiedzieć, że cofnięcie pozwu ma nie tylko procesowe, ale też materialne konsekwencje (por. art. 123, 482, 445 § 3, art. 261, 576 § 1 k.c. oraz art. 19 § 2 k.r.o.), toteż uchylenie się od jego skutków wymaga wskazania konkretnej podstawy, takiej jak np. błąd, czy przymus (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia z dnia 28 czerwca 2007 roku, IV CSK 110/07; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1999

roku, I PKN 40/99). Oświadczenie zawarte w rozpoznawanym zażaleniu, nawet gdyby uznać je za wyraźne (co jest co najmniej problematyczne w sytuacji złożenia tego oświadczenia na wypadek nieuwzględnienia zażalenia w zakresie kwestionowania wyłącznie orzeczenia o kosztach), nie może być uznane za skuteczne wobec braku wskazania podstaw uchylenia się od skutków oświadczenia o cofnięciu pozwu i zrzeczeniu się roszczenia, złożonego na rozprawie w dniu 13 stycznia 2015 roku.

Reasumując, zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, toteż zażalenie zostało oddalone jako bezzasadne (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.). Pozwanej należało zasądzić koszty w postępowaniu zażaleniowym, zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 3 k.p.c., przy zastosowaniu § 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Krzysztof Górski SSO Anna Budzyńska SSO Leon Miroszewski